

Вплив цифровізації на економіку

Півторак Євгенія,

здобувачка вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м.Миколаїв, Україна

***Анотація:** У статті досліджено вплив цифровізації на сучасний економічний розвиток. Розкрито основні напрями цифрової трансформації, зокрема автоматизацію виробництва, розвиток електронної комерції та нових бізнес-моделей. Обґрунтовано значення цифровізації для підвищення продуктивності та оптимізації бізнес-процесів. Визначено вплив на ринок праці та роль цифрових компетенцій. Окреслено основні виклики, зокрема кібербезпеку, цифрову нерівність та необхідність державного регулювання.*

***Ключові слова:** цифровізація, цифрова економіка, цифрова трансформація, інновації, продуктивність, електронна комерція, людський капітал, кібербезпека.*

Сучасний етап розвитку економіки характеризується активним впровадженням цифрових технологій у всі сфери господарської діяльності. Цифровізація стає фундаментальним чинником економічного зростання, оскільки вона дозволяє мінімізувати транзакційні витрати та підвищити прозорість економічних процесів [1].

Подальший розвиток цифровізації економіки в Україні відбувається в умовах глобальних трансформацій та швидкого технологічного прогресу. Сьогодні цифрові технології поступово проникають у всі сфери економічної діяльності, змінюючи підходи до ведення бізнесу, організації праці та взаємодії між економічними суб'єктами. Це сприяє формуванню нової економічної реальності, в якій інформація та дані стають ключовими ресурсами [2].

Важливо зазначити, що цифровізація не лише спрощує виконання окремих операцій, а й трансформує саму логіку функціонування підприємств. Завдяки впровадженню сучасних технологій компанії отримують можливість швидше реагувати на зміни ринку, підвищувати ефективність управлінських рішень та оптимізувати внутрішні процеси. У результаті цього зростає загальна продуктивність економіки та покращується якість товарів і послуг.

Цифрова трансформація спричиняє появу принципово нових бізнес-моделей, що базуються на мережевих ефектах. Традиційні ланцюги створення вартості стають гнучкішими завдяки використанню хмарних технологій та великих даних (Big Data). Це дозволяє підприємствам переходити від масового виробництва до персоналізованих пропозицій. Особливого значення набуває розвиток електронної комерції, яка стирає географічні кордони та дозволяє

локальним виробникам виходити на міжнародну арену з мінімальними витратами на логістику та маркетинг [3].

Економічні переваги цифровізації нерозривно пов'язані з якістю людського капіталу. Автоматизація рутинних процесів призводить до вивільнення трудових ресурсів у традиційних секторах, проте водночас створює попит на нові професії у сфері ІТ, аналізу даних та кібербезпеки. У сучасних умовах конкурентоспроможність фахівця визначається рівнем його цифрових компетенцій. Саме тому адаптація трудових ресурсів до вимог цифрової економіки є одним із ключових завдань для сталого економічного розвитку.

Поряд із позитивними змінами, цифровізація створює системні виклики. Гостро постає питання кібербезпеки та захисту конфіденційної інформації суб'єктів господарювання. Також існує загроза поглиблення «цифрового розриву» між різними регіонами, що потребує активної ролі держави у формуванні доступної цифрової інфраструктури та відповідного нормативно-правового поля [4]. Ефективна державна стратегія має бути спрямована на підтримку інновацій та розвиток систем електронного урядування (e-government), що забезпечить прозорість та інклюзивність економічного зростання [5].

Таким чином, цифровізація виступає стратегічним драйвером сучасної економічної трансформації. Вона забезпечує суттєве підвищення продуктивності праці та створює нові можливості для глобальної конкуренції. Однак успішна реалізація цифрового потенціалу країни залежить від комплексного підходу: інвестування в людський капітал, забезпечення кібербезпеки та вдосконалення державної регуляторної політики.

Список використаних джерел

1. Краус Н. М., Краус К. М. Цифрова економіка: тренди та перспективи авангардного розвитку. *Економіка та суспільство*. 2018. Вип. 19. С. 807-814.
2. Башлай С. В., Яремко І. І. Цифровізація економіки України в умовах євроінтеграційних процесів // *Економіка та суспільство*, 2023.
3. Філіппова С. В. Економічні пріоритети цифровізації промислового сектору в контексті глобальних викликів. *Економіка та держава*. 2022. № 3. С. 12-18.
4. Геєць В. М. Цифрова трансформація економіки України: виклики та можливості. *Економіка України*. 2021. № 6. С. 3-15.
5. Карпенко О. В. Електронне урядування в Україні: стан, проблеми та перспективи розвитку. *Публічне управління та митне адміністрування*. 2022. № 1. С. 44-50.

Abstract: *The article examines the impact of digitalization on modern economic development. The main directions of digital transformation are revealed, in particular, automation of production, development of e-commerce and new business models. The importance of digitalization for increasing productivity and optimizing business processes is substantiated. The impact on the labor market and the role of digital*

competencies are determined. The main challenges are outlined, in particular, cybersecurity, digital inequality and the need for state regulation.

Keywords: *digitalization, digital economy, digital transformation, innovation, productivity, e-commerce, human capital, cybersecurity.*

Науковий керівник:

Горобченко О.А.,

кандидат економічних наук,

доцент кафедри економіки підприємств,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 332.146

Сучасні методи збору та обробки статистичної інформації

Росошинська Катерина,

здобувачка вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *У роботі розглянуто еволюцію методів збирання та обробки статистичних даних в Україні. Показано перехід від класичних опитувань до аналітики Big Data та інтеграції адміністративних реєстрів. Оцінено переваги автоматизованих систем верифікації та аналітичних інструментів на базі Python для забезпечення швидкості й достовірності інформації в умовах післявоєнного відновлення.*

Ключові слова: *статистична інформація, Big Data, цифровізація, адміністративні реєстри, автоматизована обробка, валідація даних, SDMX.*

Сьогодні статистична інформація перетворюється зі звичайного звітного документа на ключовий ресурс для ухвалення рішень. Традиційні способи отримання даних через паперові анкети чи інтерв'ю вже не виправдовують себе: вони коштують дорого, довго готуються й сильно залежать від людського фактору. Тому для України, особливо в контексті післявоєнної відбудови та євроінтеграції, вкрай важливо створити сучасну систему даних, яка працюватиме швидко й надійно.

Дослідники, зокрема Н. Вакшинська, О. Щандрівська та експерти НАСОА, наголошують на необхідності переходу до так званих «адміністративних даних». Держстат України вже заклав ці ідеї в свої стратегічні плани на 2025–2026 роки [1; 3]. Головний тренд – це активне використання технологій Big Data. Як зазначено в Плані державних спостережень на 2026 рік, офіційна статистика поступово впроваджує експериментальні методи [1]. Дуже показовий приклад – аналіз даних мобільних операторів (без прив'язки до конкретних людей). Це